

TORONTÁI

Ára 1 Din	Szerkesztőség és kiadóhivatal: Vel. Becskerek, Obiliteva (Zápolya) u. 1	POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP	Az előfizetés ára:		Ára 1 Din
	Telefonszámok: Szerkesztőség 281 Kiadóhivatal 21		Felelős szerkesztő: Dr. MARA JENŐ	Egész évre . 300 D Negyedévre . 75 D Félévre . . . 150 D Havonta . . . 25 D	
	Sürgönycim: Torontál, Veliki Becskerek		Hirdetések díjszabás szerint		
			Megjelenik naponta délután		

LEGUJABB

— Déli telefonjelentéseink. —

A miniszterelnök távirata a királyhoz.

Pasity jelezte a kormány lemondási szándékát.

Beograd, jul. 14.

A tegnapi parlamenti események élénk szóbeszédre adtak alkalmat, mert első ízben történt a megegyezés jegyzőkönyvének aláírása óta, hogy a radikális- és Radics-párt egységes frontot alkot a nemzetgyűlésben.

A radikális képviselői klub, amelynek tegnap délelőtt kellett volna döntenie a megegyezés sorsa felett, nem tartotta meg a már második összehívott ülését és a határozathozatalt ma délelőttre halasztotta.

Politikai körökben élénk feltűnést keltett Pasity tegnapi távirata,

melyet a királyhoz küldött. Sürgönyében informálja a politikai élet legutóbbi eseményeiről és bizonyos tekintetben instrukciókat kér a jövőre nézve. Pasity táviratával jelezni akarta a kormány lemondását és az új kormány alakulásának szükségességét.

Ma a kora délelőtti órákig még nem érkezett válasz a miniszterelnök táviratára.

Beavatottak bizonyosra veszik, hogy a Pasity-Pribicevity kormány ma estig benyújtja a lemondását és hogy az új miniszterek kinevezése szerda délelőttig feltétlenül megtörténik.

A radikális-klub a megegyezés mellett foglal állást.

Beograd, jul. 14.

A radikális-klub ma délelőtt tartotta meg többször elhalasztott ülését, hogy a megegyezés kérdésében kimondja a végső szót.

Zivkovity Ljuba dr. nyitotta meg az ülést, majd átadta a szót Gyurcsity Márkónak, aki a megegyezés szükségességét hangoztatta és kijelentette, hogy a megállapodás a nemzet és állam érdeke egyaránt. Felemlítette Pasity felhatalmazó levelét, melyben teljesen egyetért a tárgyalások megindításával, ami

annak bizonyítéka, hogy a miniszterelnök is helyesli ezt a fontos lépést. Vuicsity Milorád a megegyezés mellett beszélt, Dragovity kifogásolta Pribicevity kirekesztését, de a többség hozzájárulása esetén ő is megengedte a döntésben. Jankovity dr. és Grgin Dusan (bánsági) a vezetőség határozatát feltétlenül jónak találta és elfogadja.

Majkity és Ivanovity felszólalása után az ülést délben bezárták és folytatását délután négy órára tűzték ki.

A radikálisok és Radicsék együttműködése a szkupstinában.

Beograd, jul. 14.

A nemzetgyűlés tegnapi ülésén Szmodelj (kler.) interpellációját tárgyalták, aki ismertette az Ausztriában elterjedt csatlakozási mozgalmat, melynek Ausztria és Németország egyesülése a célja és felvilágosítást kért az SHS állam ez ügybeni álláspontjára vonatkozólag. Ninesity Momcsilo külügyminiszter válasza után Radics Pavle beszélt, akinek felszólalását, most az egyezmény aláírása után, nagy érdeklődéssel várták. Radics Ninesity hivatalos álláspontját tette a magáévá, kijelentette, hogy Ausztria és az SHS állam között rendes szomszédi viszony áll fenn és így a kérdést nem kell behatóbban tárgyalni. Javasolta, hogy az interpelláció felett egyszerűen napirendre térjenek át.

Erdekes Trumbity állásfoglalása, aki Szmodelj érdekében szólalt fel és Radics indítványának elvetését javasolta, mert szerinte az ügy érdemleges elbírálást érdemel.

A házelnök ezután szavazást rendelt el, melynek eredménye az volt, hogy a Ház szótöbbséggel napirendre tért az interpelláció felett. A szavazás már az új parlamenti csoportolásnak megfelelően folyt le. A radikálisok és Radicsék együttesen a külügyminiszter javaslatára szavaztak, Pribicevityék és a horvát egység-párt tagjai (Zajednica képviselői) előzőleg elhagyták az üléstermet és csak a demokraták, mulmánok és klerikálisok foglaltak állást a kormány javaslatával szemben.

A Lukinity elleni vizsgálat megkezdődött

Beograd, jul. 14.

A Lukinity elleni vizsgáló-bizottság tegnap ülést tartott. A bizottság ezen az ülésen elhatározta, hogy a vizsgálat befejeztéig az ügyet a legnagyobb diszkrécióval kezelik és semmiféle felvilágosítást nem adnak.

A bolgár követ intervenciója az SHS külügyminiszternél.

Beograd, jul. 14.

Vakarelsu bolgár követ fölkereste tegnap Markovity külügyminiszteri helyettest, akit arra kért, hogy az SHS kormány vonja vissza azt a rendeletét, amely megtiltja a bolgár alattvalóknak az SHS területen való keresztülutazást.

Ma számol le az ellenzék Radicsékkal.

Beograd, jul. 14.

Erdekes a blokk helyzete, amelynek tegnap este kellett volna ülést tartani. De mert meghívására Radics Pavle egy nyilatkozott, hogy nem vehet rajta részt, mert másnével elfoglaltsága van, mára halasztották el az ülést. Az ülésen részt fog venni Radics Pavle és végre tisztázódni fog Radicséknak az ellenzéki blokkhoz való viszonya.

A független demokraták vádolják a radikálisokat.

Beograd, jul. 14.

A független demokraták azt állítják a radikális-párt tárgyalásaival szemben, hogy őket a radikális-párttal kötelező szerződés köti össze, tehát a radikális-pártnak a Radics-párttal való tárgyalása szerződésszegés.

A radikálisoknak ezzel szemben az a meggyőződése, hogy a független demokraták és a radikálisok közötti megegyezés csak a választások tartamára vonatkozott. Ezt bizonyítja az a tény is, hogy a választások után Pribicevity két ízben is meg akarta újítani Pasitytal ezt a megegyezést, de Pasity mindkét ízben kitért ez elől.

TÖZSDE

Július 14.

Zürich: Berlin 122 és ötnyelcad, Budapest 72-50, Newyork 515-25, Milánó 1895, Prága 1525, Wien 72-12, Varsó 98-72, Szófia 377, Bukarest 241-50, Beograd 905, Páris 2417.

Harc az igazságtalan adó ellen.

Becskerek, jul. 14.

—r. Lloyd Georges, aki azóta, hogy már nem miniszterelnök, Európa egyik legkeresettebb és legkiválóbb publicistája, sőt ennél sokkal több: igazságosan gondolkozó ember, a minap kritika tárgyává tette az angol pénzügyi politikát. S megemlékezvén a gyáriparról s annak vezetőiről, megemlítette, hogy a viszonyokhoz alkalmazkodni tudnak s nehéz időkben is megállták a helyüket. De mikor a pénzügyminiszter észrevette, hogy például a műselyemgyártás fellendült, felkiáltott: Vிரágingó ipar, de fényűzés, rajta, jobban kell megadóztatni.

Lloyd Georges erre pedig az a megjegyzést teszi: Nos, a legnagyobb fényűzés, amelyet ismerek, maga Churchill pénzügyminiszter ur.

Nem akarnám a mi pénzügyminiszterünket ugyanilyen jelzővel aposztrofálni, mert könnyen lehet, hogy az SHS ország pénzügyminisztere nem is gondol arra, hogy az állam érdekében ekszisztenciákat tegyen tönkre olyan adókkal, amiket sem az ország pénzügyi helyzete, sem közgazdasági viszonyaink nem tesznek indokolttá. Nagyon könnyen lehet, hogy csak alantas közegek, akik nem is gondolnak egy olyan nagymérvű adókievetés súlyos következményeire, akartak érdemeket szerezni s ki akarnak erőszakolni a vojvodinai iparosoktól és kereskedőktől olyan összegeket, melyek sem a vagyonukkal, sem a keresetükkel arányban nem állanak.

Mert mi még abban az előnyös helyzetben sem vagyunk, hogy nálunk a fényűzést akarják megadóztatni. A posztógyártás, a butorkészítés, a cipőgyártás, a nyomdai munka bizonyára nem mondhatók fényűzésnek s mégis azt látjuk, hogy ezeket az iparágakat akarják százezer dinárokat kitevő adókkal sújtani. Vajjon miért? Hát nem örvendő egy állam gazdasági életére az, ha az ipar fejlődésnek indul? Nem kellene erre az „adóalanyra” vigyázni, hogy el ne pusztuljon, mert ki áll jól érte, hogy jön egy másik, amelyik elvégzi ezt a gazdasági feladatot?

Ha az állam pénztára szükségben volna, ha a valuta olyan romlásnak indulna, mint jelenleg két nagy nyugati országban is látjuk, Franciaországban és Olaszországban, akkor azt mondanók, felsőbb állami érdek így parancsolja, tehát minden állampolgárnak a rendes áldozatnál is nagyobbat kell letenni az állam oltárára. De hál' istennek, erre nincs szükség. Állami mérlegünk éppen nem passzív, a külföld tőkéje

bizik az SHS állam gazdasági erejében s valutánk egyes viszonylatokban ma száz százalékkal értékesebb, mint két évvel ezelőtt. Miért akarja tehát a pénzügyminiszter a kereskedelmet és ipart létalapjában megtámadni, mikor erre a nagy áldozatra az államnak szüksége nincs?

De nem helyes a hurnak a tulle-szítése politikai szempontból sem.

A pénzügyminiszter hivatalos lapjában olvasható, hogy az egész országra kivetett 56 millió dinár egyenes adóból a Vojvodina 33 százalékot fizetett. De olvasható az is, hogy 1925 márciusában az előirányzat az egész országra 55.779.346 dinár, ebből a Vojvodinára tizenöt millió dinárt vetettek ki, vagyis 27 százalékot. Csakhogy a tizenöt millió előirányzat helyett a pénzügyigazgatóságok erről a területről 23 millió dinárnál többet szedtek be, számszerint 60 százalékkal többet az előirányzatnál. S ha az egész ország adóját vizsgáljuk, azt látjuk, hogy mind a hat tartományban, vagyis Horvát-Szlavónia, Bosznia, Szlovénia, Dalmácia, a régi Szerbia és Montenegró és Vojvodinában befolyt összesen 65 millió, ebből a Vojvodina 23 millió felül fizetett, tehát míg tavaly csak 33 százalékban részesedtünk az egész ország adóterhében, az idén már 35 százaléknál tartunk.

Hát nem gondolják az iránytadó körök, hogy az adóterhek ilyen egyenlőtlen felosztása keserűséget szül a polgárok között? Nem kellenek éppen azokat, akik a változott viszonyok folytán egy új államnak lettek a polgárai, arról meggyőzni, hogy abban az új államban nemcsak testvériséget, de jogegyenlőséget is találnak? Mindenek felett pedig igazságos elbánást.

A rosszul informált pénzügyminisztertől fellebbezzünk a jobban informálandó pénzügyminiszterhez s győzzük meg arról, hogy egy néhány ember adóval való megnyomoritása, habár néhány millió dinárral gazdagítja is az állam pénztárát, nem jelent okos cselekedetet sem pénzügyi, sem politikai szempontból. Az a pillanatnyi előny nem ér fel azzal, hogy egy csomó ekszisztenciát megromtunk, vagy adósságha döntünk s egy egész nagy tartomány áldozatkész, művelt lakosságában, mely idegen nyelve dacára sem vétett soha az állampolgári hűség ellen, azt a hitet keltjük fel, hogy ebben az országban nem egyforma mértékkel mérik az igazságot.

Gyors és alapos revíziót kérünk az ország és az adófizető polgárok érdekében.

Riport a régi Beeskerekről.

1895 jul. 14.

Ünnep A lap nem jelent meg.

1905 jul. 14.

A nagybeeskereki önk, tüzoltótestület Strósz Béla főjegyzőt tisztelbeli parancsnokká választotta meg.

A délmagyarországi tanítóegyesület idei 39-ik közgyűlését Panesován fogja megtartani.

Kilépések a Radics-pártból.

Beograd, jul. 14.

A horvát pártok ma délelőtti ülésén hosszú és heves vita után, amely a Radics Szeptánnak adandó bizalom és a Radics-párt mostani politikájával kapcsolatban indult meg, hat képviselő: Trumbies, Bazala, Polics, Zsanics, Lorkovics és Jago-

dics bizalmatlanságot szavaztak és elhagyták a termet. Ambár bizalmat szavaztak, de a pártból ugyanezek ki fognak lépni még a mai nap folyamán a következő Radics-párti képviselők: Sztojanovics, Niklancsics, Vojkovics, dr. Buics és Uroics.

Két életet áldoztak szerelmükért.

Gyilkossággal gyanúsítanak egy bányási földbirtokost és munkásnőjét.

Beeskerek, jul. 14.

A békés Alibunár községet egyremásra bűnügyi szenzációk rázzák fel a mindennapiságából. Alig hogy elültek a nemrégiben felfedezett kettős mérgezés okozta hullámok, máris hasonló bűnügyről rántotta le a leplet a esendőrség, mely ismét tápot ad a különben is élénk fantáziájú lakosság szóbeszédeinek. A most leplezett kettős mérgezés a korábnál is érdekesebb, mert szereplői ismertek a környéken. Már régebben szájjára vette őket a falu, holmi szerelmi kapcsolatokkal összefüggésben és most a gyilkosság gyanúja fonja nevük köré a közvélemény sujtó itéletének fojtogató hálóját.

Bozsín Péter jómódu alibunári földbirtokost jóformán mindenki a környéken ismeri. Bozsinnál szolgál évek óta Pelan Mária javakorbeli, de még feltűnően esinos asszony és a férje. Egyizben Bozsín felkereste a házaspárt, hogy munkába hívja, de csak az asszonyt találta odahaza. A látogatás hivatalos részének elintézése után belemegedtek a beszélgetésbe és Bozsín, aki már régebben szemet vetett az asszonyra, más tárgyra tért át és mélyebb érzelmekre tett félreérthetetlen célzások-

kat. Pelan sem volt érzéketlen asszony, a házasság egyhangúsága alatt ráunt férjére és jólesően hallgatta a szerelmes gazda vallomását.

A látogatást találka követte és a földbirtokos és munkásasszonya között szerelmi viszony keletkezett, melynek rózsás felhőjére csak most vont fekete drapériát — a esendőrség.

Alig egy hónappal ezelőtt hírtelen és gyanus körülmények között meghalt Pelan Mária férje és nem sokára követte a sirba Bozsín Péter felesége. A két elhalálozás között — kapcsolatot vélt találni a esendőrség és megindította a két szerelmes ellen a szigorú nyomozást. A vizsgálat még inkább megerősítette a hatóságok gyanúját, amely a rendelkezésre álló adatok alapján elrendelte a mérgezéssel gyanúsított Pelan Mária és Bozsín Péter letartóztatását.

Az ügyészség utasítására exhumálták a két holttestet, a belső gyomorrészeket pedig vegyvizsgálat végett a beográdi vegytani intézetnek szállították be.

Bozsín Péter és Pelan Mária pedig a fogház vendégei lettek és várják — kiszabadulásukat, vagy elítélését.

Felfedezték a rák kórokozóját.

Gyógyítható a rákbetegség.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskerek, jul. 14.

Valahányszor egy-egy ilyen szenzációs hír járja be a világsajtót, a reménytelen szenvedők mindannyiszor felsóhajtának, mert nyomoruk megváltását várják. És ha bebizonyul, hogy a szenzációként kiröpitett hír csak korai, elhamarkodott megállapítása egy-egy feltűnni akaró kutatónak, ugy a kétségbeesés démona talán még jobban hatalmába keríti a szenvedőket. Éppen azért valahányszor ilyen hírről kell megemlékeznünk, mindig bizonyos félelemmel tesszük. De a mostani hírt világgá kürtölő orgánum tudományos komolysága kétségtelenné teszi, hogy tudományos megállapításának megvan a kellő alapja.

A londoni Royal Institut for Medical közli Research jelentését, a mely azt a szenzációt tartalmazza, hogy sikerült megtalálni a rákbetegség kórokozóját és ennek eredményeképpen a rák gyógyítása lehetővé vált. Részleteket a hosszú évek óta lefolytatott vizsgálatokról és kísérletekről a jövő hét folyamán fognak közölni.

A kísérleti kutatások a rák kórokozójának megtalálására abból indultak ki, hogy a kátránnyal, szurokkal foglalkozó munkások tömegében mindennapi a rákos megbetegedés. A kísérleti megfigyelést tehát ezekre a sajátságos esetekre terelték és így fedezték föl a betegség kórokozóját.

HIREK

— jul. 14.

Új vármegyei ügyész. A főispán dr. Petrovity Dragutin ügyvédet tb. vármegyei ügyésszé nevezte ki.

Villanyvilágítást kap Perlez község. Perlez már régebbi idő óta tárgyalásokat folytat Titellel, hogy az ottani villanytelep árammal lássa el a községet. A tárgyalások most eredménnyel befejeződtek és a titeli villanyteleppel minden tekintetben megtörtént a megállapodás. Perlezről ma Zsakity György mérnök és Rakity Jovan kereskedő képviselőtestületi tag vezetésével küldöttség járt Krsztity Vászta alispánnál és Tyószity Nebojsze járási főszolgabírónál, akiket ügyük jóakaratu támogatására kért fel. Ugy az alispán, mint a központi főszolgabíró megígérte, hogy tervük keresztülvitelénél bizton számíthatnak jóakaraturakra.

Éjjel csak orvosilag rendelt gyógyszereket vegyenek. A beeskereki városi főorvosi hivatal felkéri a közönséget, hogy a jövőben este 9 óra után csak orvosilag rendelt gyógyszereket keresse fel a gyógyszerárakat és az apróságokat szeresse be lehetőleg nappal.

A „Nemtudomka” előadásai folyó hó 16., 17., 18., 19. és 20-án lesznek a városi színházban. Jegyek az „Ipar és Kereskedelmi Bank” (Csath N.) fő-utcai helyiségében kaphatók.

Póruhájt tolvaj. Vakmerő lopás történt tegnap világos nappal a szomszédos Martinica (Zsigmondfalva) községben. Az ügyes tolvaj felhasználta a kinálkozó alkalmat és besomfordált Schuhldiener Antal földműves őrizetlenül hagyott lakásába, ahonnan ötven dinár készpénzt és egy értékes aranyláncot emelt el. A szerzett zsákmánnyal azonban nem elégedett meg, hanem behatolt a szomszédban lakó Friedrich Lörinc lakásába, amelyet tökéletesen felforgatott. Mivel a szekrényekben végzett kutatás nem járt eredménnyel, a szalmazsákra vetette szemét és helyes érzékeléssel ott kezdett tapogatni. Hosszas keresgélés után talált is tízezerkilencszázharminc dinárt, amit magával vitt. Amikor a károsultak visszatértek lakásukba, meglepetve vették észre, hogy érzékenyen meglopták őket. Feljelentésükre megindult a nyomozás, amely rövidesen sikerrel is járt. Közrekerült a tettes Steli János beskai (szerémségi) foglalkozás nélküli egyén személyében, a aki az ellene szóló bizonyítékok terhe alatt be is vallotta bűnét. Stelit a esendőrség ma hozta be Beeskerekre és átadta az ügyészség fogházának.

Megjavítják a perlez—écskai utat. A Perlez—Écska közötti állami ut az erős használat következtében annyira megromlódott, hogy a rajta való közlekedés csaknem lehetetlenné vált. A hatóságok sürgetésére az államépítészeti hivatal most elrendelte az ut javítását. A munkálatokat már meg is kezdték.

A „Torontál” minden éves előfizetőjét 50.000 dinárra biztosítja tüzkár ellen a Kontinentál biztosítótársaságnál.

Francia nap Becskereken. Ma tartották meg Becskereken a francia napot, amely történetesen egybeesett Franciaország legnagyobb nemzeti ünnepével. Délelőtt az összes hitfelekezetű templomokban istentiszteletet szolgáltattak, amelyeken résztvett a katonai és polgári hatóság 10 órától kezdve a hivatalokban munkaszünetet tartottak. Az utcákon jelvényeket árusítottak, hogy a befolyó adományokból Beogradban emlékszobrot emeljenek a Franciaország iránti hála jeléül.

A „Torontál” minden éves előfizetőjét ötvenezer dinárra biztosítja tüzkár ellen.

ZsSK-Szlávija értesíti a néhai Zseljeznicsarszki Sp. K és Szlávija Sp. K. összes tagjait, hogy az egyesületek fuziójának (egyesülése) folytán a tagságuk automaticus folytatódik az új egyesült egyesületben, ZsSK-Szlávija-ban, miért is felkéretnek az összes tagok, hogy régi tagsági igazolványaikat aláírás végett hozzák be az egyesületi helyiségbe (Klub-kávéház) folyó hó 26-áig. Hivatalos óra minden este 6-8 óráig. Későbbi jelentkezők, mint újonnan belépő tagok lesznek elintézve. A vezetőség.

Háromszáz dinárért egy évig kapja a „Torontál”-t és ezzel ötvenezer dinárra biztosította lakásberendezését, ruháját, fehérneműjét.

A rifkabilok hadifoglyaikat is haremezőre küldik. Budapestről jelentik: A marokkói Celna helységből érkező levél érkezett Székesfehérvárra. A fiatal ember a nyomasztó magyarországi gazdasági viszonyok következtében elhagyta hazáját és külföldre ment. Berlinben, majd Párisban keresett megélhetést, végül a sikertelen kísérletezés után beállt az idegen légióba, melynek csapataival a marokkói hadszíntérre került. Hamarosan rifkabil fogságba esett, ahol magyar testvéreket talált. Tizenhat utódállambeli magyar hadifoglyot talált a rifkabilok táborában, akiket golyószóró és gépfegyveres tagok élére állítanak és saját csapataik ellen küldenek. A levélírónak sikerült megmenekülnie könnyű sebesülés árán és jelenleg francia hadikórházban fekszik.

* Dr. Ellmer Gyula ügyvéd a közös irodából kilépvél, ügyvédi irodáját a Népbank r.-t. jogi osztályában megnyitotta.

Elemi sorscsapásoktól senki sines mentesítve. Fizessen elő egy évre a „Torontál”-ra és ezzel ingyen biztosította lakásberendezését, ruháját, fehérneműjét ötvenezer dinárra.

Kosztka ellen vall a per koronatanuja.

Budapest, június 14.

Ma folytatták a Kosztka bűnpör tárgyalását. A kihallgatott tanúk azt vallották, hogy Kosztkaék házasa élete nem volt valami jó, ezzel szemben Valeriának ideálisan éltek.

Tomka Zoltán ezredes a per koronatanuja azt vallja, hogy Valerián közvetlen halála előtt egy vacsorán bizalmas beszélgetés során azt mondta neki, hogy nagyon szerelmes egy asszonyba, aki őt is viszonzszereti és most nem tudja mit csináljon. Elválna-e a feleségétől, akit nagyon tisztel és őszintén nagyrabecsül és elvegye azt, akit igazán szeret. Valószínűnek tartotta, hogy az asszony férje nem lesz hajlandó elválni feleségétől. A probléma mindenféleképpen nehéz — mondotta akkor Vale-

rián — és ha nem tudom kielégítően megoldani, öngyilkos leszek.

Mikor Valeriánt agyonlőtte Kosztka, megindult a sajtóban a mentőakció és úgy állították be Valeriánt mint szoknyavadászt, aki egy család boldogságát dulta föl. Ezzel szemben kijelenti Tomka ezredes, hogy Valerián a legkorrektebb és legbecsületesebb ember volt és Kosztka gyalázatosan viselkedett vele szemben.

Ezután Minnich orvosszakértő véleményét hallgatja meg a bíróság, aki kijelenti, hogy ámbátor a vádlott Kosztka terhelt családból származik és ő maga is neuropatikus egyén, ideges testalkatu, azért beszámítható

A tárgyalás folyik.

Biztató a jövő évi kenyér.

Nyolc—nyolc és fél métermázsza buza holdankint. — Martintca vezet a járásban. — Lukinoszélón a leggyengébb a termés.

Becskerek, július 14.

Az aratás már legtöbb helyütt befejeződött, a kaszák suhintása alól tápláló magvat adó rendek hullottak és reggelként gyakran ébred falu és város széle egyhangú bugásra, a cséplőgépek változatosság nélküli szenvedélytelen muzsikájára. A próbacséplésen legtöbb helyütt már tul vannak és boldog számíthatással telnek el a gazdák órái, mennyi lesz az idén a termés, mennyivel fizetett meg a verejtékes munkáért az ég áldása. Számok sorakoznak fel, érzésnélküli hideg kalkulációk, a jövővel számoló ember agyában azonban felmelegednek és a képzelet színes szárnyain meleg télibundává, vízmentes csizmává, tűzelővé meg ki tudja mivé változnak.

A központi főszojgábiróság gazdasági hivatalában ilyenkor nagy munka folyik. A községekbe egyre-másra küldik be a terméjelentéseket, ezeket kell feldolgozni, rendjébe sorakoztatni, statisztikába formálni, hogy a felettes hatóságok áttekinthető képet nyerjenek a jövő évi kenyérről. Tapavica Dusan járási gazdasági felügyelő birodalma ez, ő a parancsnoka a számtengernek és szeretettel merül el a munkájába. Egy község még nem küldötte be jelentését és így nem zárhatta le a beszámolóját. A hiányzó adatok miatt még nem teljes a kimutatás és nem állapíthatja meg pontosan, mennyi volt a termés. Hozzávetőleges becslése szerint azonban holdankint, a becskerei központi járásban, mégis nyolc—nyolc és fél métermázsza buza várható, ami viszonylagosan jó eredménynek mondható.

A részletes jelentések szerint különben a termés métermázsánként és

holdankint — sorjában véve először a buzát, azután az őszi árpát, a rozst és a zabot — a következők:

Banatszkidvor és Banatszkidusanovac 4:50, 4, 4, 4, Banatszkideszopotovac 9:50, 10:50, 10, 4:50, Begejszvetidjuradj 10:30, 8:50, —, 9:70, Beloblato 9, 9, —, 8:50, Bótos 7, —, —, 5:50, Velikitorak 8, 7, —, 5:50, Gornjamuzsija 5, 8, —, 4:50, Écska 5:70, —, —, 5, Jankovmoszt 7:50, 8, 6, 5, Katarinovac 9, 10, 8:50, 7, Klek 7, 6, 7, —, Knityanin 7:50, —, —, 5, Lazarevó 9, —, —, 9, Lukinoszéló 3, 3:50, —, 4, Malitorak 8:50, 7:50, —, 6:30, Martinica 11:50, 11:50, —, 11:50, Mihajlovó 9:20, 14, 9:20, 8:50, Nemačskielemir 8:50, —, —, 8, Noviitebej 5:70, 5:70, —, 5:70, Orlovát 8:50, 8, 8, 8:50, Szlovácskiaradac 5, 7, 5:70, 6:30, Szrpszkiaradac 7:50, 7:50, —, 7:50, Szrpszkiitebej 10, 9:20, 11:50, 6, Szrpszkielemir 7, 7, —, —, Sztari-écska 10, —, —, 15. Perlez termés kilátásai még ismeretlenek

A becskerei járás adataiból kiténik, hogy legerősebb termésre Martintcán számíthatnak, ahol holdankint tizenegy métermázsza és ötven kilogramm buza, ugyanannyi őszi árpát és zabot várnak, a leggyengébb Lukinoszélón, ahol a kilátások távolabb sem olyan kecségtetőek, mert mindössze három métermázsza buzára, három és fél métermázsza árpára és négy métermázsza zabra lehet reményük.

Árpában Mihajlovón várnak legtöbbet, tizenegy métermázsát, rozsból Szrpszkiitebejen tizenegy métermázsza és ötven kilogrammot és zabban Sztariécskán 15 métermázsát.

Nem egyformán gyümölcsözőtt a munka.

Megbüntették a becskerei vendéglősöket.

Eddig harmincat itéltek el fejenként kilencszázötven dinár pénzbírságra.

Becskerek, júl. 14.

1923-ban a nemzetgyűlés meghozta az új illetéktörvényt, mely azóta érvényben is van. A törvény rendelkezései között van egy szakasz, amely előírja, hogy a vendéglősöknek italmérségi engedélyükön kívül még ugynevezett személyi engedélyt (licența prava-t) kell kiváltaniuk az illetékes rendőrhatalóságnál. A rendőrség abban a hiszemben, hogy a becskerei vendéglősök annak idején kérelmeztek és meg is kapták a szükséges okmányt, a legutóbbi napokig nem végezték ellenőrzést és nem érdeklődött az iránt, hogy van-e személyi engedélyük.

Nemrégiben tudomására jutott a rendőrségnek, hogy a becskerei vendéglősök és kávéások közül mindössze négynek van meg a törvényben előírt személyi engedélye. A rendőrhatalóság erre megidézette az érdekelt vendéglősöket és kávéásokat és a törvény rendelkezéseire való hivatkozással megbüntette őket fejenként kilencszázötven dinár pénzbírságra. Eddig közel harmincra rug azoknak a vendéglősöknek és kávéásoknak száma, akiket az illetéktörvény alapján a személyi engedély kérelmezésének elmulasztása miatt megbüntettek. A vendéglősök azzal védekeztek, hogy abban a hiszemben voltak, hogy a törvény rendelkezése, amelyről csak elkésve értesültek, nem vonatkozik azokra, akiknek már régebbi idő óta van italmérségi engedélyük. Az érdekelt vendéglősök megfellebbezték a rendőrbírói ítéletet.

Akik községük számlájára utazzák be az országot.

Becskerek, júl. 14.

Ismert típus a bűnügyi krónika történetében, a „most jöttem a kórházból és illetőségi helyemre szándékozom utazni” kéregető, aki sokszor nemcsak a közönség, hanem a hatóságok jóhiszeműségével is visszaél. Vannak ugyanis olyanok, akik kenyérkereső pályának választották ezt a kétségkívül könnyű foglalkozást és üzletszerűen üzik a közönség, főleg azonban a községi előljáróságok megvágását. Ha megunják a kéregetést, különösen a zord tél kellemetlenségei elől valamelyik kórházban keresnek menedéket, amelyben hetekig, sőt hónapokig is élhetnek.

Erdekes megállapítás: Az „Odol” higiénikus hatása, vagyis betegségeket elhárító, fertőtlenítő és a gyógyulást elősegítő hatása nemcsak a fogak, száj, mirigyek, légcső stb., hanem közvetve az egész szervezet szempontjából, tudományos vélemények és sokoldalú gyakorlati tapasztalatok alapján mind kiterjedtebbnek és mélyrehatóbbnak bizonyult.

Orient Bioskop

Kedden, jul. 14-én 5, 7 és 9 órákor
Szerdán, jul. 15-én 5, 7 és 9 órákor

A szezon nagy attrakciója! Csak felnőtteknek!

„SANJIN“

Jegyek elővételben kizárólag a mozi pénztáránál kaphatók.
Pénztárnyitás: d. e. 10—1/2-ig, d. u. 4—5-ig. Vasár- és ünnepnapokon d. e. 10—11 óráig, d. u. 2 órákor.

A szerelem evangéliuma. Arcubasev világ-hírű regényének erotikus filmváltozata 6 felvonásban.

Rendezte: Dr. Boris Nevolin. A főszerepben: OSZKAR BEREGI és MAGDA SZONJIA.

persze köségük számláján. Tavaszszal aztán bucsut vesznek az egyhangu életét parancsoló falaktól és szabad kóborlási szenvedélyüknek élnek, természetesen ismét szülőhelyük költségére.

Tegnap négy ilyen bolygó atyafiról érkezett értesítés Beeskerekre, akik széltehen — hosszában járják az országot és nyakra-főre terhelik meg községük költségét. A négy megtagadott egyén Kelam Márkó letyevityei (szpliti kerületi) Ranity Mehmed Alija tuzlai (boszniai), Kajtaranovity Iszo gracsanici (boszniai) Muhamedagity Vejszil petyigradi (pazini kerületi) foglalkozás nélküli lakos. A körirat figyelmezteti a hatóságokat, hogy az említett „globetrotter“-eket abban az esetben, ha a mi vidékünkre is elvetődének, községük számlájára ne ségélyezzék.

Háztelkek

jutányos áron, kedvező fizetési feltételek mellett eladó. Bővebbet

Forrai Péter kereskedőnél, a bégaparti állomással szemben. 1440

Művészet

Arcubasev: Szanin. Micsoda nagy felfordulás volt az annak idején, még jóval a háboru előtt, amikor megjelent Arcubasev regénye, a Szanin és a szerelem szabadságának evangéliumát hirdette. Pedagógusok, moralisták, filozófusok, szociológusok, hogy fel voltak háborodva és ime jött egy négy évig tartó világháború és a nagy szerelmi felszabadulás kérdése teljesen háttérbe szorult az öldöklés ördöge elől. A rögök alól feltörő gondolat azonban életet kért és az élet céltalanságának látszatával ellentétben diadalmasan bontogatta az egyéni szerelmi jog a maga szárnyaeszkáit. A Szanin ennek a gondolatnak az irányregénye. Ezt a regényt dolgozta fel a film is, amikor Beregi Oszkarral és Magda Szonjával életre keltette Arcubasev, bizonyos tekintetben még ma is a frissesség érzésével ható regényét. A film felvételei, tehát a külsőségek nagyszerűen megvannak választva. Ha a gondolat itt-ott rapszódikus is, azért bőven kárpótol a színészek ügyes játéka és a film külsőségeinek festői volta.

Sport

A Kadima házi uszóversenye. A beeskereki Kadima a múlt hét szombatjára hirdetett, de a kedvezőtlen időjárás miatt elmaradt házi uszóversenyt holnap, szerdán délután 5 órákor tartja meg a Fischer uszodában

A versenyszámok a következők: 1000 méter szabadstíl, 400 méteres mellúszás, 100 méteres mellúszás, 100 méteres hátúszás, 100 méteres sprint, 50 méteres ifjúsági (tiz éven aluli) sprint ifjúsági sprint és hölgy uszás, buváruszás, műugrás.

Nemzetközi Lawn Tennisverseny rendez a Velikibeeskereki Vívó- és Tennis-Klub saját pályáin július 22—26 terjedő időben (idegenek részére július 23—26 ig). Versenykiírás: 1. Férfi egyes a Vojvodina 1925. évi bajnokságáért. (Védő: Balás Iván.) 2. Női egyes Bánát bajnokságáért. (Védő: Hadzsi Olga.) 3. Férfi páros Bánát bajnokságáért. (Védők: Balás—Christián.) 4. Vegyes páros Vojvodina bajnokságáért. (Védők: Hadzsi—Flamann.) 5. Női páros Vojvodina bajnokságáért. (Védők: Hadzsi—Hiller J.) 6. Férfi egyes handicap. 7. Női egyes handicap. 8. Vegyes páros handicap.

A versenyen résztvehet minden amatőr játékos Versenyidő reggel 8-tól besötétedésig. Nevezési zárlat és sorsolás július 21. délután 20 óra. A nevezések Balás Iván Velikibeeskereki, Hajduk Veljkova u. 7 címre küldendők. Nevezések indokolás nélkül visszautasíthatók. Díjazás: Tiszteletdíj a győztesnek, 16 induló esetén a másodiknak és plakett a harmadiknak. Nevezési díj az 1—5 számokban 40 dinár, a 6—7. szá-

mokban 25 dinár. Csak egy számban való indulás esetén a nevezési díj 60 dinár. A verseny érdekesnek ígérkezik, mert Jugoszlávia és Románia legkiválóbb játékosai kilátásba helyezték eljövételüket.

Uzás. A párisi uszóversenyen a magyar sportnak két nagy diadalt van alkalma elkönyvelni. Az egyik, hogy

Bárány egri uszó, aki a száz méteres gyorsúszásban állt starthoz, megnyerte a Grand prix-t 1 p 04 mp idejével. A másik, hogy a vízpolóban az

FTC 8:3 (4:2) arányban legyőzte Páris válogatott csapatát.

Felelős szerkesztő távol, a szerkesztésért felelő: JUHÁSZ FERENC.

Folyosó ablakok

nagyon jó karban, olcsón eladó.

Bővebbet 1439 Ljubljanszka (Petrovics) utca 12.

KERESEK

egy vidéki elsőrendű fénypéztári munitézet részére 18 24 év körüli szerb és német nyelvvel tudó intelligens, szolid, eszes és jó megjelenésű leányt, aki a szakmában ki lesz képezve; fizetés egyelőre 1000 Din havonta, mely fizetés 3 hónap múlva 2000 dinárra fel lesz emelve. Fényképpel ellátott ajánlatok személyesen vagy postán PIKING JAKAB ügynőkhöz Velikibeeskerekre címzendők. 1441 Ugyanott egy jókarban levő homokfutókocsi olcsón eladó.

Butorozott szoba

908 két szerényebb igényű fiatalember részére kiadó, esetleg teljes ellátással is. Cím a kiadóhivatalban.

Ujdonság a Szrpszka Kruna kávéházban!

Július 15-től, szerdától kezdve a „Szrpszka Kruna“-szálló kellemes udvari kerthelyiségében (kedvezőtlen idő esetén a kávéházban) minden este egy 10 tagból álló elsőrendű „Balalajka“ szalon orosz orchester fog hangversenyezni, amely művésztszűlulat Európa óriási sikereket ért el. Jó ételekről, kitűnő tisztán kezelt italokról, valamint szolid és figyelmes kiszolgálásról gondoskodik és a t. közönség szíves pártfogását kéri, tisztelettel a Korona-szálla es kávéház tulajdonosa.

Gőz- és kádfürdőmegnyitás

Értesitem a t. közönséget, hogy augusztus 1-én a városi gőz- és kádfürdő megnyílik. Férfi- és nőimasszirozó, gyógy és szénsavas fürdők kaphatók. — — — Kérve a n. é. közönség szíves pártfogását Heinrich Milson, fürdőbérli.

CITROËN-autók

12 havi részletfizetésre!

BERBERSZKI MITÁNÁL, Vel. Beeskerek, Kralja Petra trg

Lőerő	A kocsi típusa	Ára	A kocsi átvételekor fizetendő összeg	Havi részlet
		Din	Din	Din
5/11 HP	Torpedó, 2 üléses	47200	10560	3040
	Torpedó, 3 üléses	52600	12680	3320
	Kabriolet, 2 üléses	54250	14330	3320
	Félteherkocsi, nordképessége netto 125 kg	53400	13500	3320
10/20 HP	Torpedó, 3 üléses	68300	11700	4700
	Torpedó, 4-5 üléses	76500	10000	5540
	Torpedó, 4-5 üléses „Serie Luxe“	80750	14250	5540
	Kabriolet, 3 üléses	79100	12600	5540
	Limuzina, 5 üléses, acél szekrényvel	96500	30000	5540
	Landolet, 6 üléses, „Grand Luxe“	99000	32600	5540
	Félteherkocsi „Normande“, hordképessége netto 400 kg	71500	15000	4700
	Félteherkocsi, hordk. netto 400 kg	76450	9980	5540

Készpénzfizetés esetén nagy árkedvezmény!

Nyomatott Pleitsa Fer. Pálnál, Velikibeeskereki.

Cosulich Cine

hajóival Splitből indulhat Délamerikába.

Vezérképviselőt SHS. részére J. B. Draskovity, Zagreb. 1089

Velikibeeskereki fiók: Kralja Petra trg 4.